

MAŠKAR-THEMUTNO MEMORIJALO

1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015

Ando oktombro 2012 sas ando Berlino o pîterimos kata „Memorijalo pala Sinti taj Ğom, kaj mundarde len le nacionalsocialistur“. Krujal o memorijalo, pe rig, arakhadol jek ramome poezija kata o italjanicko Ğom Santino Spineli: „Eingefallenes Gesicht / erloschene Augen / kalte Lippen / Stille / ein zerissenes Herz / ohne Atem / ohne Worte / keine Tränen“. O memorijalo arakhadol paša o njamcicko parlamento taj paša o „Memorjalo pala le mundarde evropakê židovur“.

E.11

Žanglen tumen

...kê ando maškar le memorijalosko arakhadol jek baŭno trianglo ekha luladjasa, saji savko djes paŭgol pala ‘k nevi?

...kê e memoriya po genocido avili pala o bêš 1945 jek esencialno identitetosko kotor pala la evropakê Sinti taj Ğom?

Tumari bući

O Zoni Weisz maladja sar Ğomengo taj Sintongo reprezentanto pe pesko pîterimasko divano, kê o memorijalo naj jek agoresko punkto, nego sî jek teljarimasko punkto palaj konfrontacija le trajosa kata l’ Ğom taj Sinti. So kamlja vov te mothol kodolasa?

Paj fotografija

Fotografo: Marko Priske.

Stiftung Denkmal für die ermordeten Juden Europas, Berlin/Deutschland.